

بررسی اثربخشی گروه درمانی بر مبنای رویکرد مبتنی بر پذیرش و تعهد بر پذیرش بدون قید و شرط نوجوانان دختر در معرض روابط ناسالم و پرخطر با جنس مخالف

آزاده سمسار کازرونی^۱، دکتر صدیقه رضایی دهنوی^{۲*}، دکتر اعظم مرادی^۳

۱- کارشناسی ارشد رشته روانشناسی گرایش تربیتی، دانشگاه پیام نور مرکز اصفهان، اصفهان، ایران

۲- عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور مرکز اصفهان، اصفهان، ایران

۳- عضو هیات علمی دانشگاه پیام نور مرکز اصفهان، اصفهان، ایران

چکیده

نوجوانی دوره‌ای از رشد که هدف آن عبور و گذار از وابستگی به استقلال، رسیدن به خودمختاری و رشد (بختگی) است و در واقع پدیده‌ای چند بعدی شامل انتقال تدریجی و به عبارت دیگر دگرذیسی شخصی از کودکی به بزرگسالی را شامل می‌شود. هدف این پژوهش بررسی اثربخشی گروه درمانی بر مبنای رویکرد مبتنی بر پذیرش و تعهد (ACT) بر پذیرش بدون قید و شرط خود نوجوانان دختر در معرض روابط ناسالم و پرخطر با جنس مخالف در محله‌های محروم شیراز بود. روش این پژوهش آزمایشی با طرح پیش‌آزمون-پس‌آزمون با گروه کنترل بود و جامعه‌ی آماری شامل کلیه نوجوانان دختر ۱۴ تا ۱۷ سال ساکن در محله‌های محروم شیراز در سال ۹۷ بود. نمونه‌گیری از طریق روش نمونه‌گیری هدفمند انجام شد. نمونه‌ی آماری شامل ۲۴ نفر از دانش‌آموزان دختر ۱۴ تا ۱۷ سال ساکن در محله‌های محروم شهرک سعدی شیراز بود که جهت دریافت خدمات آموزشی و مشاوره‌ای به موسسه مردم‌نهاد روشنای طلوع مهر شیراز واقع در همین شهرک مراجعه کرده بودند یا در مدارس خود در همین شهرک، در حین دریافت خدمات آموزشی و مشاوره توسط معلمان و مشاوران موسسه طلوع شناسایی شده بودند. بدین صورت که دختران در معرض روابط پرخطر و ناسالم با جنس مخالف، توسط مشاوران و معلماتی که طی دو سه سال در ارتباط با این دانش‌آموزان بودند، به محقق معرفی شدند. این افراد به صورت تصادفی در دو گروه آزمایش و گواه قرار داده شدند. گروه آزمایش ۱۲ جلسه ۷۰ تا ۹۰ دقیقه‌ای آموزش گروهی بر مبنای رویکرد مبتنی بر پذیرش و تعهد دریافت کرد و گروه کنترل هیچ آموزشی در این مدت دریافت نکرد. برای جمع‌آوری داده‌ها از پرسشنامه پذیرش (بدون قید و شرط) خود چمبرلین و هاگا (۲۰۰۱) استفاده شد. اطلاعات به دست آمده با استفاده از روش تحلیل کوواریانس تجزیه و تحلیل شد. یافته‌ها نشان داد که گروه درمانی بر مبنای رویکرد مبتنی بر پذیرش و تعهد، باعث افزایش و بهبود معنادار پذیرش بدون قید و شرط خود در نوجوانان دختر در معرض روابط پرخطر و ناسالم با جنس مخالف محله‌های محروم می‌شود. در نتیجه استفاده از گروه درمانی بر مبنای رویکرد مبتنی بر پذیرش و تعهد، جهت بهبود پذیرش خود برای دختران نوجوان در معرض روابط پرخطر و ناسالم با جنس مخالف در محله‌های محروم توصیه می‌شود.

کلید واژه‌ها: رویکرد مبتنی بر پذیرش و تعهد (ACT)، پذیرش (بدون قید و شرط) خود، نوجوانان دختر، روابط ناسالم و

پرخطر، جنس مخالف